

Pedagogisch beleidsplan

Inleiding

Gastouderbureau Kidko staat voor kwaliteit in de kinderopvang. Kwaliteit van de kinderopvang voor haar gast- en vraagouders. De opvang wordt uitgevoerd door gastouders. Er wordt rekening gehouden met de specifieke wensen en behoeften van kinderen en hun ouders. Het uiteindelijke doel is het realiseren van kleinschalige, verantwoorde opvang. Gastouderbureau Kidko vindt het net als de ouder belangrijk dat een kind liefde, aandacht en respect krijgt. De gastouder vervult hierin een belangrijke rol en vormt daarmee een verlengstuk van de opvoeding. Een belangrijk aspect is dat de opvoeding zoveel mogelijk aansluit op hetgeen de ouders voor ogen hebben. Dit biedt de kinderen een veilig en vertrouwd gevoel.

Gastouderbureau Kidko heeft een bemiddelende rol, welke alle activiteiten omvat die het gastouderbureau ontplooit op praktisch, opvoedkundig en financieel gebied. Gastouders hebben volgens Gastouderbureau Kidko mooi, maar ook zeer verantwoordelijk werk. Gastouderbureau Kidko vindt dat de gastouder moet verdienen waar hij of zij recht op heeft. De gastouder en de vraagouder spreken onderling een uurtarief af, waarover geen kosten afgedragen worden aan het gastouderbureau. De gastouder en gastouderbureau Kidko zorgen zoveel mogelijk ervoor dat kinderen zich onbezorgd kunnen ontwikkelen in een veilige en vertrouwde omgeving.

Om tot een geslaagde opvang te komen, is het belangrijk onderling afspraken te maken tussen vraagouders, gastouders en het gastouderbureau.

Deze afspraken staan als volgt beschreven in het pedagogisch beleid:

- **de visie van Kidko op de ontwikkeling van kinderen en de rol van de opvoeders (vraagouders en gastouders) in deze ontwikkeling,**
- **de voorwaarden waaronder de opvang plaats zou moeten vinden,**
- **de vertaling hiervan naar de dagelijkse praktijk.**

Gastouderbureau Kidko heeft met haar gastouders geen arbeidsrechtelijke relatie. Zij stelt voorwaarden aan de bemiddeling en aan de capaciteiten van de gastouders in het algemeen. De vraagouders zijn degenen die de voorwaarden stellen aan de feitelijke uitvoering van de opvang. Het pedagogisch beleid geeft alle partijen houvast in de dagelijkse praktijk.

Al onze vraagouders en gastouders zijn op de hoogte van de inhoud van dit pedagogisch beleid. Tijdens het intake-/kennismakingsgesprek wordt gesproken over de verschillende aspecten en tevens wordt ter informatie het pedagogisch beleid uitgereikt. Door het aangaan van de overeenkomst tussen het gastouderbureau en de vraag-/gastouder onderschrijft men dit beleid.

Doelstelling Gastouderbureau Kidko

Gastouderbureau Kidko streeft naar verantwoorde, betrouwbare en plezierige opvang bij gastouders voor kinderen van 0 tot en met 12 jaar van werkende en/of studerende ouders. De wensen en behoeften van de vraagouders staan hierbij centraal, waarbij het belang en het welbevinden van het kind gewaarborgd is.

Kidko realiseert dit met name door:

- het werven en selecteren van gastouders,
- deskundigheidsbevordering van gastouders (basiscursus gastouderopvang, EHBO, online cursussen),
- het uitvoeren van een jaarlijkse risico-inventarisatie in de woning waar de opvang plaatsvindt,
- intakegesprekken te voeren met de vraag- en gastouder,
- het tot stand brengen van een koppeling tussen vraag- en gastouders,
- het voeren van evaluatiegesprekken,
- het geven van informatie en advies aan vraag- en gastouders,
- het regelmatig uitbrengen van nieuwsbrieven en informatie op de website te vermelden,
- bemiddeling bij conflicten,
- het verzorgen van de overeenkomsten tussen vraag-, gastouders en Gastouderbureau Kidko,
- het verstrekken van informatie over de urenregistratie aan de gastouder,
- het verstrekken van de maandelijkse facturen op basis van de afgenomen uren aan de vraag- en gastouders,
- de maandelijkse uitbetaling aan de gastouders.

Pedagogische visie

De rol van de opvoeders (vraag- en gastouders) in de ontwikkeling en begeleiding van het kind is zeer belangrijk. Opvoeden doe je met hoofd en hart, vanuit karakter en persoonlijke ervaring, maar vooral met visie:

· Een visie op mens zijn

Onze complexe samenleving wordt gekenmerkt door een groot aantal mogelijkheden. Het is belangrijk om je als mens, individueel en in relatie tot anderen, optimaal te kunnen ontplooiën om zo in vrijheid eigen keuzes te kunnen maken,

· Een visie op de ontwikkeling van kinderen

Ieder kind heeft in aanleg veel mogelijkheden in zich. Het heeft ruimte nodig om die mogelijkheden te ontwikkelen. De interactie kind-omgeving is van groot belang en zorgt ervoor dat een kind deze mogelijkheden kan ontplooiën,

· Een visie op dienstverlening aan en samenwerking met vraagouders en gastouders

Ouders en gastouders hebben een gedeelde opvoedingsverantwoordelijkheid, waarbij het belang van het kind centraal staat en de wensen van de ouders als uitgangspunt voor de opvang in het gastgezin dient,

· Een visie op opvoeden in de gastouderopvang

Een kind heeft recht op veiligheid, geborgenheid en respect. Ook binnen het gastgezin moet dit gewaarborgd zijn. Onder deze voorwaarden kan een kind zich optimaal ontwikkelen.

Pedagogische verantwoordelijkheid

Om gezond en veilig op te groeien zijn kinderen aangewezen op volwassenen in het algemeen en op de ouders in het bijzonder. Wanneer kinderen worden opgevangen door gastouders dragen de vraagouders de opvoedingstaken tijdelijk over aan de gastouder.

Om opvang bij de gastouder te realiseren schakelen de vraagouders Gastouderbureau Kidko in. De bemiddelingsmedewerker inventariseert de wensen van de vraagouders en zoekt daar een geselecteerde gastouder bij die zoveel mogelijk aan de wensen voldoet. De vraagouders beslissen zelf, naar aanleiding van een kennismakingsgesprek, of de voorgestelde gastouder voldoende aan hun wensen voldoet. Hierbij spelen gevoelens in relatie tot de persoon van de gastouder en sfeer een grote rol.

Deze gevoelens zijn zeer persoonlijk en zijn niet in criteria te vatten. Gastouderbureau Kidko selecteert gastouders op basis van objectieve criteria maar waarbij er zeker ook aandacht is voor de subjectieve kant (sfeer en persoonlijkheid van de gastouder).

Het kan ook zijn dat gastouders en vraagouders elkaar hebben gevonden en zich samen aanmelden. Vraagouder en gastouder staan samen voor de dagelijkse pedagogische begeleiding van het kind en dragen hierin samen de verantwoordelijkheid.

Gastouderbureau Kidko schept voorwaarden aan de opvang in het algemeen en stelt eisen aan de gastouder in het bijzonder.

Selectiecriteria gastouders

De gastouder is verantwoordelijk voor de opvang van de kinderen en staat ingeschreven bij een geregistreerd gastouderbureau. Gastouders moeten voldoen aan de eisen volgens de Wet kinderopvang.

Een geselecteerde gastouder voldoet aan de volgende criteria:

Algemeen:

- minimale leeftijd 18 jaar,
- lichamelijk en geestelijk in staat de opvang uit te voeren,
- plezier hebben in de omgang met kinderen,
- positief tegenover kinderopvang staan,
- een verklaring omtrent het gedrag kunnen overleggen.

Deskundigheidseisen gastouders:

- diploma dat is vermeld op de diplomalijst vastgesteld vanuit de overheid,
- een ervaringscertificaat minimaal MBO-2 Helpende (Zorg en) Welzijn,
- een certificaat goed gastouderschap,
- een beschikking van de Dienst Uitvoering Onderwijs,
- een geregistreerd en geldig EHBO- certificaat hebben dat gericht is op kinderen.

Vaardigheden en eigenschappen:

- open en flexibele opstelling,

- in staat zijn continuïteit en stabiliteit te bieden,
- verantwoordelijkheidsgevoel,
- organisatietalent,
- afspraken kunnen maken en nakomen,
- positief kunnen omgaan met kritiek.

Pedagogische kwaliteiten van de gastouder:

- in staat zijn warmte en geborgenheid te bieden,
- respect hebben voor de eigenheid van elk kind,
- ervaring en inzicht hebben in de verzorging en begeleiding van kinderen,
- gezinssituatie van de gastouder,
- er moet voldoende tijd en aandacht zijn voor de gastkinderen,
- de overige gezinsleden staan positief tegenover de opvang van gastkinderen,
- de gezinssituatie van de gastouder is stabiel.

Huisvesting van de gastouder:

- De gastouder beschikt over voldoende en veilige ruimte om gastkinderen op te vangen,
- De gastouder beschikt over voldoende en veilige speelruimte rondom huis,
- De woonomgeving is hygiënisch verantwoord.

Houding van de gastouder t.o.v. de vraagouder:

- De gastouder respecteert de privé-situatie van de vraagouder,
- De gastouder gaat correct om met privacygevoelige informatie,
- De gastouder is bereid tot samenwerking met de vraagouders,
- De gastouder heeft een niet-rivaliserende opstelling t.o.v. de vraagouders.

Houding van de gastouder t.o.v. Gastouderbureau Kidko:

- De gastouder is bereid tot samenwerking met het gastouderbureau,
- De gastouder accepteert begeleiding en ondersteuning van het gastouderbureau,
- De gastouder is bereid tot deelname aan gastouderbijeenkomsten en scholing,
- De gastouder onderschrijft de werkwijze en het (pedagogisch) beleid van Kidko.

Beschikbaarheid van de gastouder:

- De gastouder maakt een reële kans op bemiddeling,
- De gastouder is in voldoende mate beschikbaar,
- De gastouder is telefonisch bereikbaar.

Maximaal aantal kinderen en leeftijdsopbouw

De gastouder vangt maximaal 6 kinderen tegelijk op in de leeftijd van 0 tot en met 12 jaar. Hierbij worden de eigen kinderen in de leeftijd van 0 tot 10 jaar meegeteld. Als de gastouder alleen kinderen van 0 tot 4 jaar opvangt mag hij / zij maar 5 kinderen gelijktijdig opvangen, inclusief de eigen kinderen tot 4 jaar. Een gastouder mag niet meer dan 4 kinderen van 0 tot 1 jaar gelijktijdig opvangen en maximaal 2 kinderen van 0 jaar.

Bij deze aantallen worden ook de kinderen die bij een ander gastouderbureau staan ingeschreven meegeteld.

Eisen aan de opvanglocatie

- de woning is ten alle tijden rookvrij,
- als de gastouder kinderen tot anderhalf jaar opvangt, moet er een aparte slaapruijnte zijn voor deze kinderen; de grootte van de slaapruijnte is afgestemd op het aantal kinderen in die leeftijdscategorie,
- er zijn binnen en buiten voldoende speelmogelijkheden afgestemd op het aantal en de leeftijd van de kinderen,
- er is een recente risico-inventarisatie veiligheid en hygiëne,
- de gastouder houdt een ongevallenregistratie bij,
- de woning is voorzien van voldoende en goed functionerende rookmelders.

Achterwacht

Bij opvang vanaf 3 kinderen dient de gastouder een achterwacht geregeld te hebben. Kidko ziet er in deze situatie op toe dat de gastouder zelf een volwassene in de directe opvangomgeving aanstelt in geval van calamiteiten op het opvangadres die binnen de ambulance-aanrijdtijden aanwezig kan zijn om de opvang tijdelijk over te kunnen nemen. De achterwacht dient bekend te zijn bij Kidko en ten tijde van de opvang telefonisch bereikbaar te zijn.

Verklaring omtrent het gedrag

Iedere gastouder is verplicht een verklaring omtrent het gedrag te overleggen. Om de werkzaamheden als gastouder te mogen verrichten moet een gastouder van onbesproken gedrag zijn. Dit geldt ook voor alle bewoners vanaf 18 jaar op het opvangadres. De gastouder wordt door het ministerie van Justitie gescreend. De kosten voor deze aanvraag zijn voor rekening van de gastouder. Kidko verstrekt het aanvraagformulier.

Personenregister

Iedereen die werkt of woont op een plek waar kinderen worden opgevangen dienen zich in te schrijven in het personenregister kinderopvang. Wanneer de opvang in het huis van de gastouder plaatsvindt, dienen naast alle huisgenoten boven de 18 jaar ook de structureel aanwezige/bezoek een verklaring omtrent het gedrag in bezit te hebben en zich in te schrijven in het personenregister kinderopvang. De overheid kan op deze manier vaste en tijdelijke medewerkers/bezoek continu screenen.

Wat wordt verstaan onder structureel aanwezigen/bezoek

Iemand is structureel aanwezig als hij/zij minstens 1 keer in de 3 maanden een halfuur op de opvanglocatie is. Dit geldt bijvoorbeeld voor schoonmakers of een buurvrouw die regelmatig langskomt. Ouders die alleen hun kinderen komen brengen en halen, hoeven zich niet in te schrijven in het personenregister kinderopvang.

De verzorging van gastkinderen

Wennen

Er moet voldoende aandacht en tijd worden genomen voor het wennen. De gastouder moet weten wat belangrijk is voor het kind om zich thuis te kunnen voelen. Het is daarom belangrijk uitgebreid stil te staan bij het slaapritueel, eventueel gebruik van speen en knuffels, eetgewoonten, aanpak van de kinderen. De gastouder geeft eventuele knelpunten aan en komt samen met de ouders tot een oplossing. In de eerste periode zal ieder aan elkaar moeten wennen. Voor het kind kan het belangrijk zijn de opvangtijd bij de gastouder op te bouwen. Bijvoorbeeld eerst een paar uurtjes samen met papa of mama, daarna alleen. Maak hierover afspraken die binnen ieders mogelijkheden past. Uiteraard is het belangrijk dat de ouders te allen tijde bereikbaar zijn voor de gastouder.

Brengen en ophalen

Het brengen en ophalen moet in alle rust plaatsvinden. Haast werkt altijd negatief op het welbevinden van het kind en maakt afscheid nemen onnodig moeilijk. Ook is het belangrijk dat de vraagouder duidelijk tegen het kind zegt dat hij/zij gaat werken, dat het kind gaat spelen bij de gastouder en dat het kind straks weer wordt opgehaald. De gastouder geeft op het moment van afscheid nemen aandacht aan het kind door gezamenlijk de ouder uit te zwaaien. Het moment van afscheid moet kort zijn: een kus en dan weggaan. Wanneer een kind huilt, dan stelt de gastouder het gerust en gaat vervolgens iets leuks doen met het kind. Een kort afscheidsritueel geeft het kind duidelijkheid en houvast. De ouder mag altijd de gastouder bellen om te horen hoe het gaat. Bij het ophalen, doet de gastouder eerlijk verslag van de dag. Sommige ouders en gastouders houden een schriftje bij. Dit kan een waardevolle aanvulling zijn. Soms ontstaat er verwarring over er wie er tijdens het ophalen zeggenschap over het kind heeft. Maak hierover afspraken met elkaar en geef duidelijkheid aan het kind.

Dagindeling

Een vaste dagindeling geeft een kind houvast en dus een veilig gevoel. Een strak schema is niet nodig, een paar vaste punten op een dag, gebaseerd op dagelijks terugkerende gebeurtenissen, zijn voldoende (eten, slapen, buitenspelen, school). Het is belangrijk dat activiteiten worden afgewisseld door rustmomenten. Ook moeten kinderen in de gelegenheid worden gesteld om zelfstandig te spelen. Een gastouder geeft al deze punten voldoende aandacht door:

- het scheppen van een rustige omgeving,
- zorgen voor een rustige slaappleaats,
- een box waarin de allerkleinsten ongestoord en veilig kunnen spelen,
- een eigen speelhoek voor de oudere kinderen met adequaat speelgoed,
- het geregeld aanbieden van activiteiten zoals voorlezen, knutselen, etc.

Voeding

De gastouder is op de hoogte van eventuele diëten van het gastkind. Verdere wensen van de ouders betreffende voeding zijn ook besproken (tussendoortjes, snoepen, zoet/hartig beleg). In sommige gevallen geven ouders een lunchpakketje mee. Het nadeel hiervan is dat oudere kinderen zich letterlijk 'gast' voelen. Vaak werkt het beter om een kind met het gastgezin mee te laten eten. Gezond eten is belangrijk voor een goede lichamelijke ontwikkeling. De gastouder is op de hoogte over gezonde voeding. Verder zorgt ze dat de voedselbereiding op een hygiënische manier plaatsvindt.

Hygiëne

De gastouder zorgt voor een schone omgeving. Zij doet dit door:

- de ruimtes goed te ventileren,
- handen te wassen voor voedselbereiding en na toiletbezoek. Zij leert de kinderen dit ook te doen,
- bederfelijke etenswaar koel te bewaren,
- het huis goed schoon te houden door regelmatig te stoffen, te zuigen en toilet en keukens te soppen.

Ruimte en accommodatie

Kinderen hebben ruimte nodig om te spelen, zowel binnen als buiten, en (slaap) ruimte om tot rust te kunnen komen. Voldoende ruimte stimuleert het kind om te gaan spelen en bewegen.

Gastouderbureau Kidko beoordeelt het huis en de tuin van de gastouder door middel van een (terugkerende) risico- inventarisatie.

Er wordt gelet op veiligheid, hygiëne en ruimte. Daarnaast is natuurlijk de sfeer in huis heel belangrijk. Het huis moet een plek zijn waar een kind zich veilig en geborgen voelt.

Omgaan met ziekte, medicijnen en ongevallen

Er moeten afspraken worden gemaakt over de omgang met zieke kinderen. Ouders en gastouder komen met elkaar overeen wanneer het nog verantwoord is een ziek kind te laten opvangen bij de gastouder.

De volgende omstandigheden spelen hierin een rol:

- heeft het kind een besmettelijke ziekte? Hoe staat het met de incubatietijd? Wat zijn de eventuele consequenties voor het gastgezin. Wil en kan de gastouder in dit geval het gastkind goed verzorgen?
- bij koorts/ziek worden tijdens de opvang neemt de gastouder altijd contact op met de ouder en maakt afspraken over de te nemen maatregelen,
- in het omgekeerde geval (gastouder ziek) neemt de gastouder zo spoedig mogelijk contact op met de ouder(s). De ouders hebben dan de gelegenheid om eventueel vervangende opvang te regelen. Wanneer het gastkind tijdens de opvang medicijnen moet krijgen zorgt de ouder voor alle informatie en instructie over de toediening. De gastouder is in bezit van een medicijnformulier waarop afspraken worden vastgelegd. Dit formulier wordt door de ouder ondertekend. Bij ongelukjes in en om het huis is het belangrijk eerste hulp te verlenen, eventueel in afwachting van professionele hulpverleners. Alle gastouders hebben een cursus eerste hulp bij kindergevallen gevolgd. De opgedane kennis wordt jaarlijks opgefrist.

De vier basisdoelen

Een gastouder werkt met de in de wet beschreven “vier pedagogische basisdoelen” die belangrijk zijn voor de ontwikkeling van het kind, beschreven door Marianne Riksen-Walraven.

De begeleiding van gastkinderen

Persoonlijke competenties

De gastouder moet oog hebben voor de persoonlijke competenties van elk kind. Hiermee wordt bedoeld dat zij de kinderen moet ondersteunen en stimuleren zichzelf te leren kennen en een positief zelfbeeld te ontwikkelen. Met het begrip persoonlijke competenties worden persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit bedoeld. Dit stelt een kind in staat allerlei problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen in veranderende situaties. Kinderen moeten de mogelijkheid hebben eigen ervaringen op te doen doormiddel van spel en activiteiten, passend bij hun ontwikkelingsfasen.

Sociale competenties

De kinderen worden door de gastouder gestimuleerd in de **omgang met elkaar** en hoe ze met elkaar kunnen communiceren. De gastouder stimuleert vriendschap en samenwerking onderling. De gastouder gaat bewust om met conflicten tussen kinderen en stimuleert de kinderen samen te spelen en samen te delen. De rol van de gastouder bij de interactie tussen kinderen is afhankelijk van de situatie: sturend, ondersteunend, corrigerend, verzorgend, gangmakend.

De gastouder zorgt voor een vrije ruimte die uitdaagt en stimuleert tot rennen, klimmen, avontuur en ontdekken. Dit kan bijvoorbeeld de buitenruimte zijn. Daarnaast biedt de gastouder een ruimte met afwisseling, zoals een rustige plek en een actieplek. De activiteiten worden afgewisseld. De sociale inhoud van het spel wordt gestimuleerd door samen spelen, praten, luisteren, plezier hebben, delen, wachten op elkaar, rekening houden met elkaar. Het spelaanbod sluit aan bij de wens om zowel individueel als gezamenlijk spel aan te bieden. Het spelmateriaal is uitdagend, grensverleggend en ontwikkelingsgericht. Al het spelmateriaal houdt rekening met de diversiteit in leeftijd.

Bieden van veiligheid en geborgenheid

Om zich goed te kunnen ontwikkelen op verschillende vlakken is het belangrijk dat een kind zich veilig en geborgen voelt. De gastouder geeft het kind dit gevoel door het te accepteren en waarderen zoals het is. Het kind moet met al zijn vragen en problemen bij de gastouder terecht kunnen. Ook is het belangrijk om consequent te zijn met regels en gewoontes. Een dagschema kan hierbij helpen.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

De gastouder bouwt een vertrouwensband op met haar gastkinderen. Zij helpt het kind in de sociaal-emotionele ontwikkeling door het te ondersteunen in het zelfvertrouwen. Door goed te kijken en te luisteren naar kinderen en hun leeftijd in acht te nemen zal teveel of juist te weinig vragen in de zelfredzaamheid van kinderen worden voorkomen. Complimentjes werken stimulerend en geeft het kind een positief zelfbeeld. Jonge kinderen (dreumesen en peuters) bevinden zich in een fase waarin ze hun eigen ik ontdekken. Zij kunnen zich nog nauwelijks in de ander inleven. Het begeleiden op sociaal gebied gebeurt door voorbeeldgedrag, duidelijke gedragsregeltjes, het benoemen van emoties en het uitleggen van reacties van de omgeving. Het kind leert hierdoor de gevoelens van

zichzelf en van anderen te herkennen en er mee om te gaan. Door kinderen te betrekken bij dagelijkse gebeurtenissen, door extra aandacht te geven of sturend op te treden bij de omgang met andere kinderen helpt de gastouder het kind bij het verder ontwikkelen van sociale kennis en vaardigheden. De gastouder is zich bewust van deze voortgang en benaderd het kind daardoor op het juiste niveau.

Verstandelijke ontwikkeling

De ontwikkeling van het denkvermogen van een kind wordt gestimuleerd door verschillende soorten spel aan te bieden (constructiematerialen, knutselen, fantasiespel, gezelschapsspel etc.). Het ontdekken van nieuwe mogelijkheden zal het kind veel plezier geven. De verstandelijke ontwikkeling gaat hand in hand met de sociaal-emotionele ontwikkeling, de gastouder is zich hier van bewust en zal kinderen activiteiten aanbieden die passen bij de ontwikkelingsfase en mogelijkheden van het kind. Taal verwerven gebeurt door te praten met elkaar, (voor) te lezen en te zingen. Belangrijk is goed verstaanbaar te praten en correct taalgebruik. Het gebruik van televisie en computer is niet meer weg te denken. Duidelijke afspraken maken met elkaar betreffende het gebruik van deze middelen is belangrijk, bijvoorbeeld over welke programma's en hoelang er gekeken/gespeeld mag worden. Bewust gebruik kan zeker bijdragen aan de ontwikkeling.

Motorische ontwikkeling

Het is belangrijk dat kinderen ruimte krijgen om zich te kunnen bewegen. Door binnenshuis en buitenshuis de gelegenheid te geven raken kinderen hun (overtollige) energie kwijt en oefenen spelenderwijs grove bewegingen. De grove motoriek wordt aangesproken door springen, dansen, (hard)lopen, stoeien, traplopen, etc. Daarbij let de gastouder op de veiligheid door roekeloos gedrag te corrigeren en alternatieven te bedenken. Jonge kinderen gaan alleen onder toezicht van de gastouder buitenspelen. Met oudere kinderen moeten er afspraken worden gemaakt, onder andere over de grenzen van het speelgebied. De fijne motoriek betreft kleine bewegingen van handen en vingers. Deze motoriek wordt gestimuleerd met rustig spel, zoals puzzelen, spelen met zand en klei, tekenen en kleuren, etc. Ook het vasthouden van bestek, het zelf eten en aankleden komt de fijne motoriek ten goede. Kinderen moeten de tijd krijgen om met deze activiteiten bezig te zijn. Zoveel mogelijk zelf doen geeft het kind bovendien zelfvertrouwen. De gastouder houdt rekening met de leeftijd van het kind. Door te ervaren leert het kind de mogelijkheden van zijn lichaam kennen. Bij zelfoverschatting zal de gastouder beschermende maatregelen nemen, bij zelfonderschatting daagt de gastouder het kind uit iets nieuws te proberen.

Normen en waarden

Omgaan met anderen, omgaan met verschillen, rolpatronen, omgaan met andermans spullen, omgaan met natuur/milieu en taalgebruik. Al deze aspecten worden bedoeld als we spreken over normen en waarden. Er zijn altijd verschillen in ideeën per individu, per gezin en per cultuur. Naarmate het kind meer tijd bij de gastouder doorbrengt is overeenstemming op al deze punten essentieel. Ouder en gastouder gaan op een positieve manier met elkaar en de kinderen om, accepteren en respecteren elkaar. Lopen de ideeën te ver uiteen en men komt niet tot overeenstemming op belangrijke punten, dan is het verstandig de opvang niet te laten starten of te beëindigen.

Regels

Regels zijn bedoeld om te zorgen dat een opvangdag plezierig verloopt. Kinderen hebben behoefte aan grenzen en regels. Grenzen zijn er juist om ruimte aan kinderen te geven en duidelijk te maken wat toelaatbaar is, regels zijn er om duidelijk te maken wat niet toelaatbaar is. Regels moeten wel consequent worden gehanteerd en er moet rekening worden gehouden met leeftijd en ontwikkelingsniveau van het kind. De gastouder is degene die duidelijk moet maken wat de regels en grenzen zijn. Zij maakt hier afspraken over met de kinderen waarbij een korte uitleg (op niveau van het kind) niet mag ontbreken. Wanneer kinderen onderling een conflict hebben is begeleiding vanuit de gastouder gewenst zodra fysiek en verbaal geweld wordt gebruikt. Voor zover kinderen daartoe in staat zijn is het ook belangrijk om ze de kans te geven een ruzie zelf op te lossen. De gastouder houdt echter altijd in de gaten dat de oplossing beide partijen dient.

Straffen en belonen

Bij ongewenst gedrag is het noodzakelijk maatregelen te nemen. Dit ongewenste gedrag is storend voor anderen en kan gevaar opleveren voor het kind zelf of voor zijn omgeving. Soms overtreden kinderen herhaaldelijk een regel. Over het algemeen zijn negeren en afleiden prima middelen om ongewenst gedrag in gewenst gedrag te laten veranderen. Aandacht geven aan positief gedrag werkt altijd lonend. Soms is afleiden/negeren niet voldoende en zal de gastouder een duidelijke waarschuwing moeten geven. Daarbij moet een korte uitleg van het waarom worden gegeven. Hierdoor leert het kind na te denken over zijn gedrag en de consequentie ervan. Wanneer het ongewenste gedrag niet stopt, zal de gastouder een maatregel treffen in de vorm van een sanctie die in verhouding staat tot de overtreding. Deze moet direct volgen op het begaan van de overtreding en moet uitvoerbaar zijn. Hierbij is van belang dat het kind de relatie tussen gedrag en sanctie begrijpt. Heel belangrijk is dat het kind weet dat zijn gedrag wordt afgekeurd en niet zijn persoon. De straf mag nooit geuit worden door middel van slaan. Een gastouder probeert vaker te belonen dan te straffen. Belonen gebeurt bij voorkeur niet met snoep of materiële middelen, maar met aandacht, zoals bijvoorbeeld een aai over de bol of complimentjes.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling moet ten alle tijden op de opvanglocatie aanwezig zijn. De gastouder kent de inhoud van deze meldcode en handelt indien nodig ernaar. De samenvatting van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is te vinden in het online-urenregistratiesysteem van Gastouderbureau Kidko.

Tot slot

Opvang van kinderen bij gastouders geeft ouders de gelegenheid zich te richten op hun werkzaamheden buitenshuis, in de wetenschap dat hun kinderen op een verantwoorde wijze en in een huiselijke omgeving worden opgevangen. Het welslagen van de opvang staat en valt met een goede verstandhouding en communicatie tussen vraag- en gastouder, waarbij wederzijds respect is en vertrouwelijk wordt omgegaan met persoonlijke gegevens en informatie. De kleinschaligheid, de flexibiliteit en de persoonlijke aandacht voor het kind maakt de gastouderopvang succesvol.